

Se hundestjerner i vinternatten, nyd stjernesky fra Lille Bjørn og husk tilbage på historisk jordopgang

GUIDE TIL STJERNEHIMLEN I DECEMBER

(16.-31. december)

I samarbejde med **Observatoriet i Brorfelde**

Tekst: Michael Linden-Vørnle og Sarah Sohl

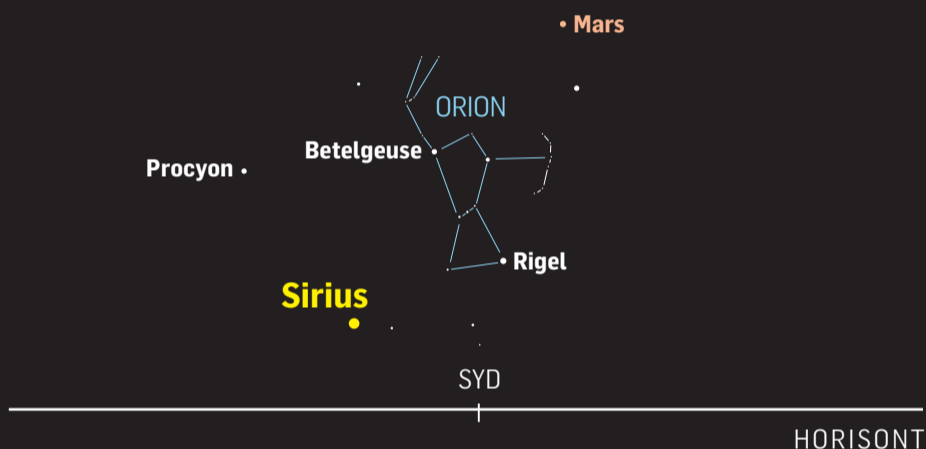
Redigeret af: Lasse Foghsgaard

Grafik: POLITIKEN Infografik

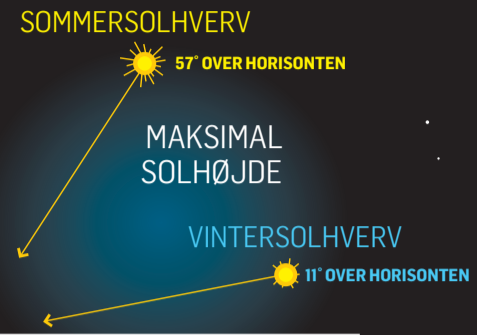
16. december

Hundestjerner i vinternatten

Himlens klareste stjerne, **Sirius**, hører til stjernebilledet Store Hund. I midten af december ses den midt på natten lavt i syd-sydøstlig retning under og til venstre for det karakteristiske stjernebillede Orion. Fordi Sirius altid står lavt på himlen, blinker den meget, fordi dens lys går gennem et tykt lag forstyrrende atmosfære. Over og til venstre for Sirius ses Procyon, der er den klareste stjerne i stjernebilledet Lille Hund. De to stjerner kaldes for hundestjernerne og blev opfattet som jægeren Orions jagthunde.

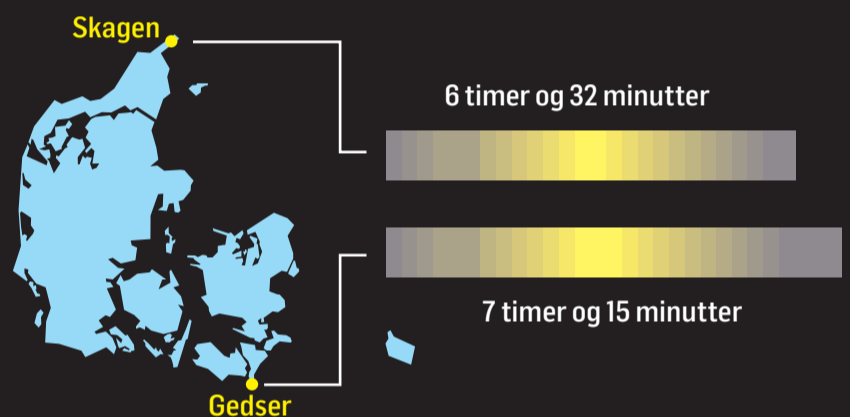
Den 21. december er det vintersolhverv, hvor lyset vender tilbage

21. december

Lyset vender tilbage

På denne dag kl. 22.48 passerer Solen det laveste punkt på sin årlige vandring hen over himmelkuglen - vi har vintersolhverv, og det går igen mod lysere tider! Dagen for vintersolhverv er årets korteste, men dagens længde afhænger af, hvor i landet du befinder dig. Jo længere mod syd du bor, desto længere (eller mindre kort) er dagen. Således er dagen 21. december 6 timer og 32 minutter i Skagen, mens den er 7 timer og 15 minutter lang i Gedser - en forskel på 43 minutter selv i et lille land som Danmark!

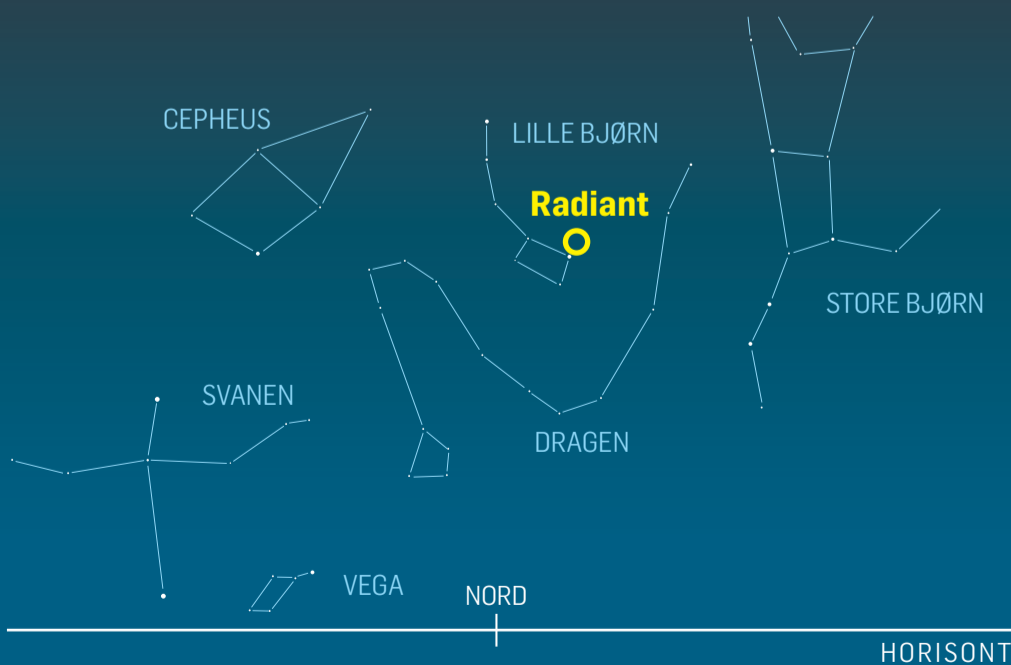
22. december

Stjernerdyr ved juletid

Natten mellem 22. og 23. december topper den mindre kendte meteorsværm Ursiderne. Den udstråler fra stjernebilledet Lille Bjørn - Ursa Minor på latin.

Maksimum forventes 22. december omkring kl. 23 dansk tid, men Ursiderne er ikke en meget aktiv sværm, så forvent ikke at se mange meteor.

Til gengæld vil Månen ikke genere med sit lys, da det er nymåne 23. december. Udstrålingspunktet (**radiant**) står højt i nordlig retning.

24. december

Jordopgang i julegave

I julen 1968 blev Apollo 8 den første rummission, der gik i kredsløb om Månen. Astronauterne Frank Borman, Jim Lovell og Bill Anders fik som de første mennesker nogensinde mulighed for at se Månens bagside med deres egne øjne.

Ved den lejlighed optog Bill Anders det berømte billede 'Jordopgang', der viser Jorden stå op over Månen. Med den succesfulde gennemførelse af Nasa's ubemandede månemission Artemis I er vejen nu banet for, at astronauter om få år igen kan nyde dette syn.

Foto: Nasa